

ด่วนที่สุด

ที่ ทท ๐๘๑๐.๗/ว ๓๗๗๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การคุ้มครองข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการคุ้มครองและจัดการข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า ตามที่กรมการปกครองได้อนุญาตให้หน่วยงานสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรของกรมการปกครองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและการบริการภาครัฐ กรมการปกครองโดยสำนักทะเบียนกลางได้ออกระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการคุ้มครองและจัดการข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษา การตรวจสอบ และควบคุมการเข้าใช้ข้อมูลการทะเบียนราษฎรเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง และการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรในการปฏิบัติหน้าที่และการบริการภาครัฐของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่เห็นชอบมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ซึ่งระเบียบฉบับนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๘๓ ง วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐได้เชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์กับกรมการปกครองไว้แล้ว เป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมายและมีประสิทธิภาพ จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าตรวจและใช้ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรทราบ และถือปฏิบัติตามระเบียบ ฯ ดังกล่าว โดยกรมการปกครองจะขอใช้ระเบียบนี้แทนบันทึกข้อตกลงที่ได้เคยจัดทำร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไว้ก่อนแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทวี เสริมภักดีกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๓๑๒ โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๖๕๕๖

ผู้ประสานงาน เมธญา รัตนสำอางค์ ๐-๘๑๔๘-๗๗๕๕๐

ระเบียบสำนักทะเบียนกลาง

ว่าด้วยการคุ้มครองและจัดการข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒ กำหนดให้สำนักทะเบียนกลาง จัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรและปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้ตรงกับความเป็นจริงอยู่เสมอ และมาตรา ๑๕ วรรคสอง และวรรคสาม กำหนดให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางอาจอนุญาตให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรได้

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษาและควบคุมข้อมูลการทะเบียนราษฎร การตรวจสอบ พิสูจน์ตัวบุคคลและประมวลผลข้อมูลทะเบียนราษฎร การให้บริการประชาชนในการขอตรวจคัดเอกสารข้อมูล และแก้ไขปรับปรุงข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ถูกต้อง และการอนุญาตให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องออกระเบียบเพื่อกำหนดการปฏิบัติที่ว่าด้วยการคุ้มครองและจัดการข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘/๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ผู้อำนวยการทะเบียนกลางออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการคุ้มครองและจัดการข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่าและหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามที่กฎหมายกำหนด

“ข้อมูลทะเบียนราษฎร” หมายความว่า ข้อมูลของบุคคลที่แสดงออกในรูปของเอกสาร ภาพ หรือข้อมูลดิจิทัลโดยมีรายการตามที่ปรากฏในทะเบียนบ้าน เช่น ชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน สัญชาติ สถานะเจ้าบ้าน ชื่อบิดา ชื่อมารดา ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เป็นต้น ทะเบียนการเกิด ทะเบียนการตาย รวมถึงทะเบียนประวัติของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย”

“ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร” หมายความว่า ข้อมูลของบุคคลที่แสดงออกในรูปของเอกสาร ภาพหรือข้อมูลดิจิทัลโดยมีรายการตามที่ปรากฏในข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลอื่นที่บ่งบอกถึง สถานภาพและตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของทะเบียนประวัติ เช่น ภาพใบหน้า ลายพิมพ์นิ้วมือ สถานภาพ การสมรส ชื่อคู่สมรส ชื่อบุตร ชื่อบุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม ศาสนา วุฒิการศึกษา อาชีพ ภูมิสำเนาตามทะเบียนบ้าน ผลการตรวจสารพันธุกรรมหรือ ดีเอ็นเอ เป็นต้น

“เจ้าของข้อมูล” หมายความว่า บุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลทะเบียนราษฎร หรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร

“ผู้ควบคุมข้อมูล” หมายความว่า สำนักทะเบียนกลาง รวมถึง สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียน กรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ สำนักทะเบียนท้องถิ่น และส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้จัดทำ เก็บ รวบรวม และใช้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล รวมถึงการใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรร่วมกับสำนักทะเบียนกลาง

“ผู้รับข้อมูล” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรจากผู้ควบคุมข้อมูล และนำข้อมูลนั้นไปใช้ประโยชน์

“ฐานข้อมูลทะเบียนกลาง” หมายความว่า ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัว ฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล และฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน

“เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์” หมายความว่า การเชื่อมระบบคอมพิวเตอร์ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐกับสำนักทะเบียนกลางเพื่อใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางและฐานข้อมูลประชาชนของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น

ข้อ ๔ ข้อมูลทะเบียนราษฎร และข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรเป็นข้อมูลส่วนบุคคล จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนเจ้าของข้อมูล หรือเปิดเผยได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น แต่การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนมิได้

การยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลตามวรรคหนึ่งจะทำเป็นหนังสือ หรือเป็นข้อความอยู่ในคำร้องหรือคำขอ หรือแสดงออกในลักษณะอื่นก็ได้ เช่น ยินยอมมอบบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่เจ้าพนักงานหรือผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายเพื่อนำไปตรวจข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ถือบัตรตามวิธีการที่กรมการปกครองกำหนด เป็นต้น

ข้อ ๕ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิขอให้เปิดเผยข้อมูลทะเบียนราษฎรโดยการขอตรวจคัด หรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูลทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบอื่น

(๑) เจ้าของข้อมูลหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของข้อมูล

(๒) บุคคลอื่นใดที่กล่าวอ้างให้เชื่อได้ว่ามีส่วนได้เสียกับเจ้าของข้อมูลทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

ข้อ ๖ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิขอให้เปิดเผยข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรโดยการขอตรวจคัด หรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบอื่น

(๑) เจ้าของข้อมูลหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของข้อมูล
(๒) ผู้แทนโดยชอบธรรม ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นผู้เยาว์
(๓) ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ตามคำสั่งศาล ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นคนที่ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ทายาทเจ้าของข้อมูล กรณีเจ้าของข้อมูลเสียชีวิตหรือเป็นคนสาบสูญ

(๕) บุคคลอื่นใดที่กล่าวอ้างให้เชื่อได้ว่ามีส่วนได้เสียโดยตรงกับเจ้าของข้อมูล

ข้อ ๗ นอกจากการเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลตามข้อ ๕ และข้อ ๖ แล้ว การเปิดเผยข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ดังต่อไปนี้ สามารถดำเนินการได้เท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทน

(๑) เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียน เจ้าพนักงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน กฎหมายว่าด้วยชื่อบุคคล กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว กฎหมายว่าด้วยสัญชาติ และกฎหมายอื่น

(๒) เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกี่ยวกับการให้บริการภาครัฐ การรักษาความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของชาติ การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม

(๓) เพื่อการศึกษา วิจัย หรือเพื่อประโยชน์แก่การสถิติ

การเปิดเผยข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ควบคุมข้อมูลหรือนายทะเบียนผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรเห็นว่าควรขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ให้แจ้งผู้ขอข้อมูลดำเนินการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนจึงจะเปิดเผยได้ แต่การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องไม่เป็นการนำข้อมูลไปใช้ในทางธุรกิจหรือในเรื่องอื่นใดที่ไม่เกี่ยวกับหน้าที่ราชการหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล

ข้อ ๘ การขอให้เปิดเผยข้อมูลการทะเบียนราษฎรโดยการขอตรวจ คัด หรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ให้บุคคลตามข้อ ๕ และข้อ ๖ และส่วนราชการตามข้อ ๗ ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนกลาง สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ สำนักทะเบียนท้องถิ่น (เขต เทศบาล และเมืองพัทยา) สำนักทะเบียนสาขาหรือสำนักทะเบียนส่วนแยกในลักษณะของศูนย์บริการอำเภออิม หรือหน่วยบริการงานทะเบียนราษฎรที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นแห่งใดก็ได้

นอกจากการยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ขอเปิดเผยข้อมูลอาจยื่นคำขอผ่านระบบคอมพิวเตอร์ด้วยวิธีการเชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศตามที่สำนักทะเบียนกลางกำหนดก็ได้ ยกเว้นส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ ให้เป็นไปตามวิธีการที่ส่วนราชการนั้นกำหนด

ข้อ ๙ ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง อาจอนุญาตให้ส่วนราชการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ได้ โดยส่วนราชการนั้นต้องแจ้งเป็นหนังสือขออนุญาตต่อผู้อำนวยการทะเบียนกลางโดยระบุเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องการเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ของการใช้ข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่จะขอเชื่อมโยง และวิธีปกป้องคุ้มครองข้อมูลมิให้ถูกละเมิด และจะใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางได้ต่อเมื่อ ส่วนราชการนั้นได้มีหนังสือตอบรับการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

ข้อ ๑๐ ส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ จะต้องรับผิดชอบการติดตั้ง ระบบคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งระบบสื่อสารเพื่อรับหรือส่งข้อมูลที่ตรวจสอบโดยเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ พร้อมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนกลาง และพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ ให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้

ข้อ ๑๑ ส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ ต้องอนุญาตให้สำนักทะเบียนกลาง พัฒนาโปรแกรมเพื่อตรวจสอบข้อมูลประชาชนจากฐานข้อมูลของส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยง คอมพิวเตอร์เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่การบริการภาครัฐ

ข้อ ๑๒ ส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ จะต้องจัดให้มีการลงทะเบียน เจ้าหน้าที่ทุกคนที่ได้รับมอบหมายให้เข้าถึงข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร กับสำนักทะเบียนกลางเพื่อกำหนดรหัสเจ้าหน้าที่และขอบเขตการเข้าถึงข้อมูลตามวิธีการที่สำนักทะเบียนกลาง กำหนด

ข้อ ๑๓ การดำเนินการตามข้อ ๙ สำนักทะเบียนกลางจะร่วมมือกับส่วนราชการกำหนด ประเภทของข้อมูลที่อนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ ระบบการตรวจสอบข้อมูล การวางระบบ ควบคุมรักษาความลับข้อมูลส่วนบุคคล และกำหนดชั้นความลับของข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ จะเข้าถึงข้อมูล

ส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ ต้องจัดทำบัญชีควบคุมการเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของเจ้าหน้าที่ตามที่สำนักทะเบียนกลาง กำหนดเพื่อให้ ตรวจสอบได้ว่าใครเข้าไปตรวจหรือเปิดเผยข้อมูลของใคร เมื่อใด และนำข้อมูลไปใช้เพื่อการปฏิบัติ หน้าที่ของส่วนราชการนั้นหรือไม่ โดยผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องตรวจรายงานการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางเป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ ให้จัดเก็บบัญชีดังกล่าวไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ควบคุม กำกับ ดูแลการเข้าถึง และใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางให้เป็นไปเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยเคร่งครัด และจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบหากเกิดความเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบของบุคคล ตามวรรคหนึ่งตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๔ ให้สำนักทะเบียนกลางจัดเก็บข้อมูลการเข้าตรวจหรือคัดข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลดังกล่าวเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลาว่าใคร สังกัดส่วนราชการหรือหน่วยงานใด เข้าไปตรวจหรือเปิดเผยข้อมูลของใคร เมื่อใดบ้าง เพื่อเป็นมาตรการคุ้มครองข้อมูลของบุคคลและตรวจสอบลงโทษผู้กระทำละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยให้จัดเก็บข้อมูลไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักทะเบียนกลางเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี จึงจะขออนุมัติลบข้อมูลดังกล่าวได้

ข้อ ๑๕ ส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์จะต้องใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการตามที่แจ้งในหนังสือขออนุญาตเท่านั้น และจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล และห้ามมิให้นำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจหรือในเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับหน้าที่ของส่วนราชการหรือตามวัตถุประสงค์ที่ร้องขอ

ข้อ ๑๖ กรณีบุคคลร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการเข้าตรวจและเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ให้ผู้ควบคุมข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบการเข้าตรวจข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของบุคคลตามข้อร้องเรียนจากระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักทะเบียนกลาง และสอบสวนให้ปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุผลในการเข้าตรวจข้อมูลดังกล่าว และการเปิดเผยข้อมูลไปให้ผู้ใดหรือหน่วยงานใดบ้าง

(๒) หากผลการตรวจสอบพบว่าเจ้าหน้าที่เปิดเผยข้อมูลโดยมิชอบ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการขอตรวจข้อมูลหรือไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการหรือเจ้าของข้อมูลนั้น ให้ผู้ควบคุมข้อมูลถอดถอนเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ให้เข้าถึงข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนกลางเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน และแจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกทะเบียนกลางทราบ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นจะต้องให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวเข้าถึงข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนกลางก่อนเวลาที่กำหนด ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องแจ้งเหตุจำเป็นไปยังผู้อำนวยความสะดวกทะเบียนกลาง และต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาของบุคคลนั้นส่งไปพร้อมด้วย

(๓) กรณีบุคคลร้องเรียนต่อสำนักทะเบียนกลางขอให้ตรวจสอบผู้เข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ให้สำนักทะเบียนกลางตรวจสอบข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์แล้วทำหนังสือแจ้งส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ตรวจพบตาม (๑) ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วแจ้งผลให้สำนักทะเบียนกลางทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง เพื่อจะได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบต่อไป

กรณีบุคคลที่ร้องเรียนเรื่องการถูกเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลทำให้เกิดความเสียหาย และเรียกร้องให้รับผิดชอบละเมิดหรือฟ้องร้องต่อศาลในทางปกครอง ทางแพ่งและทางอาญา ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์จะต้องสอบสวนข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รวมถึงความรับผิดชอบละเมิดในทางปกครอง ทางแพ่ง หรือทางอาญาตามผลของคดีทั้งต่อบุคคลภายนอก และสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง

ข้อ ๑๗ สำนักทะเบียนกลางอาจระงับการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางของส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เป็นการชั่วคราวหรืออาจเปลี่ยนแปลงวิธีการเข้าถึงข้อมูลและการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางได้ตามที่เห็นสมควรโดยจะแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

กรณีส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ต้องการบอกเลิกการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางจะต้องแจ้งให้สำนักทะเบียนกลางทราบเป็นหนังสือล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนเลิกการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลาง และจะต้องยินยอมให้สำนักทะเบียนกลางตรวจสอบข้อมูลของส่วนราชการนั้นกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำที่เกิดความเสียหายแก่สำนักทะเบียนกลาง

หากส่วนราชการที่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ และทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงแก่ราชการหรือบุคคลภายนอก สำนักทะเบียนกลางจะยกเลิกหรือระงับการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลาง โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก็ได้

ข้อ ๑๘ กรณีเจ้าของบัตรยินยอมมอบบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเข้าถึงข้อมูลของตนในหน่วยความจำ (IC CHIP) บนบัตรหรือในฐานข้อมูลทะเบียนกลางโดยผ่านเครื่องอ่านบัตรหรือโดยวิธีอื่นใด ให้ถือว่าเจ้าของบัตรได้ยินยอมให้เจ้าหน้าที่เข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้นั้น

ข้อ ๑๙ ในการปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทะเบียนกลางให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องลงทะเบียนเพื่อกำหนดรหัสการใช้งานตามวิธีการที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด และจะต้องเก็บรักษารหัสของตนให้เป็นความลับ หากมีการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือมีความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้นอันเนื่องจากการใช้รหัสนั้น เจ้าของรหัสต้องรับผิดชอบทุกกรณี

ให้หัวหน้าหน่วยงานที่ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน อาทิ นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ควบคุม กำกับ ดูแลการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางให้เป็นไปเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยเคร่งครัดและจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบหากเกิดความเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบของบุคคลตามวรรคหนึ่งตามควรแก่กรณี

ข้อ ๒๐ ให้สำนักทะเบียนกลางจัดเก็บเอกสารทะเบียนและเอกสารราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบหรืออยู่ในการเก็บรักษาของสำนักทะเบียนไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนกลางให้ครบถ้วน โดยใช้เลขประจำตัวประชาชนเป็นดัชนีในการจัดเก็บและค้นหาข้อมูล และเพื่อความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลบุคคลที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรและประโยชน์ในการปฏิบัติราชการและการให้บริการของภาครัฐ ผู้อำนวยการทะเบียนกลางอาจแจ้งส่วนราชการที่มีข้อมูลทั้งที่เป็นเอกสารหรือข้อมูลดิจิทัล ให้จัดส่งข้อมูลที่มีอยู่ให้สำนักทะเบียนกลาง

ข้อ ๒๑ ให้สำนักทะเบียนกลางดำเนินการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอตามหลักฐานของสำนักทะเบียนอำเภอ สำนักทะเบียนท้องถิ่น และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียน หรือส่วนราชการนั้น และสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางอย่างถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจของส่วนราชการ

ข้อ ๒๒ ให้สำนักทะเบียนกลางทำข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรให้ทันสมัย โดยการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม จำหน่าย หรือยกเลิก แล้วแต่กรณี สำหรับข้อมูลที่มีลักษณะตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) รายการบุคคลที่มีอายุครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ แต่มีคำนำนามว่าเด็กชายหรือเด็กหญิง ให้เปลี่ยนแปลงคำนำนามเป็นนายหรือนางสาว แล้วแต่กรณี

(๒) รายการบุคคลที่มีคำนำนามไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ด็อกเตอร์ นักโทษชาย พลทหาร ท้าว เป็นต้น ให้แก้ไขเป็น นาย นาง หรือนางสาว แล้วแต่กรณี

(๓) รายการบุคคลที่มีคำสั่งศาลให้เป็นคนสาบสูญ ให้จำหน่ายรายการบุคคลนั้น

(๔) รายการของคนต่างด้าวที่เดินทางออกจากประเทศไทยโดยไม่ได้แจ้งการขอกลับเข้ามาในประเทศไทย (Re-entry) ให้จำหน่ายรายการบุคคลนั้น

(๕) บุคคลที่มีเอกสารการทะเบียนราษฎรที่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก แต่ไม่มีรายการบุคคลในฐานข้อมูลฯ ให้เพิ่มชื่อและรายการบุคคลนั้น

(๖) รายการบุคคลที่อยู่ในทะเบียนบ้านกลางติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบปีโดยไม่มี การเคลื่อนไหวกทางทะเบียนราษฎร ให้จำหน่ายรายการบุคคลนั้น

(๗) รายการบุคคลที่แจ้งการย้ายที่อยู่ออกจากทะเบียนบ้านเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าห้าปี โดยไม่ได้ย้ายเข้าทะเบียนบ้านใด ให้เพิ่มรายการบุคคลนั้นไว้ในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน ที่แจ้งย้ายออก และหากรายการบุคคลดังกล่าวอยู่ในทะเบียนบ้านกลางติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่าห้าปี โดยไม่มีการเคลื่อนไหวกทางทะเบียน ให้จำหน่ายรายการบุคคลนั้น

(๘) รายการบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๑๐๐ ปี โดยไม่มีการเคลื่อนไหวกทางทะเบียนและไม่พบ รายการทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอนุกรม (Smart card) ให้จำหน่ายรายการบุคคลนั้น

(๙) รายการเกี่ยวกับบ้านและเลขที่บ้าน ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่มีสภาพเป็นบ้านแล้ว ให้จำหน่าย เลขที่บ้าน และเพิ่มรายการบุคคลในทะเบียนบ้านของบ้านเลขที่นั้นไว้ในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน ที่บ้านตั้งอยู่

(๑๐) กรณีอื่น ๆ ตามที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อสำนักทะเบียนกลางได้ทำข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรให้ทันสมัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งสำนักทะเบียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบตามวิธีการที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด และหากบุคคลดังกล่าวประสงค์จะอุทธรณ์การดำเนินการของสำนักทะเบียนกลาง ให้ยื่นอุทธรณ์ผ่าน นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน ทะเบียนบ้านกลาง หรือทะเบียนประวัติ เพื่อส่งคำอุทธรณ์พร้อมหลักฐานให้สำนักทะเบียนกลางพิจารณา

ข้อ ๒๓ เมื่อตรวจพบข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรที่จัดทำขึ้น มีความผิดพลาดหรือไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงโดยเกิดจากการสำคัญผิดในข้อเท็จจริง คัดลอก หรือบันทึกผิด หรือเกิดจากสาเหตุอื่นใดซึ่งไม่ใช่เป็นการทุจริต ให้นายทะเบียนแก้ไขให้ถูกต้องตามวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด แต่ถ้าข้อมูลที่ผิดพลาดหรือไม่ถูกต้องเกิดจากการกระทำทุจริต ให้นายทะเบียนจำหน่ายข้อมูลดังกล่าว เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการและประชาชน ผู้อำนวยการทะเบียนกลางอาจกำหนดแนวทางปฏิบัติเป็นอย่างอื่นก็ได้ หรือหากเจ้าของข้อมูล มีความประสงค์จะขอให้จัดทำข้อมูลใหม่ ให้ยื่นคำร้องพร้อมพยานหลักฐานต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียน ที่มีภูมิลำเนาหรือที่มีชื่อในเอกสารการทะเบียนราษฎร

นายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง หมายถึง นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น และนายทะเบียน ประจำสำนักทะเบียนกลาง แล้วแต่กรณี โดยถ้านายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลางเป็นผู้แก้ไข หรือจำหน่ายข้อมูล ให้แจ้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

ข้อ ๒๔ การขอคืนรายการทะเบียนบุคคลที่ถูกจำหน่าย ให้เป็นหน้าที่ของนายทะเบียนอำเภอ และนายทะเบียนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จะต้องตรวจสอบพยานหลักฐานให้แน่ชัดว่ารายการทะเบียนที่ขอคืน เป็นข้อมูลที่ต้อง มีใช่เป็นข้อมูลที่เกิดจากการทุจริตประพฤตมิชอบ โดยให้รวบรวมสำเนาคำร้อง และพยานหลักฐานเท่าที่จำเป็นส่งให้สำนักทะเบียนกลางดำเนินการเพื่อคืนรายการ

สำนักทะเบียนกลางอาจพิจารณาคืนรายการทะเบียนที่ถูกจำหน่ายตามผลการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงก็ได้โดยให้แจ้งสำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องทราบและตรวจสอบอีกครั้ง หากพบว่ารายการที่คืนให้ นั้น เป็นรายการที่ไม่ถูกต้อง ให้นายทะเบียนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้วแจ้งสำนักทะเบียนกลางทราบ

ข้อ ๒๕ ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง